

М. Денисенко,
вчитель освітнього центру
державної установи «Школа
супергероїв» у Житомирській
обласній дитячій клінічній лікарні

В. Денисенко,
методист лабораторії навчально-методичної
інформації,
комунальний заклад «Житомирський обласний
інститут післядипломної педагогічної освіти»
Житомирської обласної ради

«Школа супергероїв» – портал у дитинство

2021 рік був означений прийняттям Кабінетом Міністрів України постанови «Деякі питання забезпечення організації та надання освітніх послуг дітям, які перебувають на стаціонарному лікуванні або яким надається реабілітаційна допомога». Тобто мова йде про утворення державної установи «Школа супергероїв» з віднесенням її до сфери управління Міністерства освіти і науки України.

Якщо торкнутись історії, «Школа супергероїв» – це освітній проєкт, створений ще у 2016 році громадською організацією «Маленьке серце з мистецтвом», метою якого було забезпечення освітніх потреб дітей, які знаходились на лікуванні у медичних закладах. Куратором цього є всім відома телеведуча Наталія Мосійчук.

Головним напрямом діяльності школи визначено підтримку кожної дитини, сприяння формуванню емоційно-вольового фундаменту, розвиток лідерських якостей і громадянської правосвідомості.

Вказаною постановою передбачено також створення освітніх центрів, які мають організувати та надати особам, які здобувають дошкільну або повну загальну середню освіту і перебувають на стаціонарному лікуванні у відповідних закладах охорони здоров'я, освітніх послуг. Такий освітній центр, як структурний підрозділ «Школи супергероїв», розпочав роботу у жовтні 2022 року в Житомирській обласній дитячій лікарні.

Хоча сама «Школа супергероїв» працювала тут ще з 2019 року, сьогодні вона діє, керуючись Статутом державної установи «Школи супергероїв» та відповідним Положенням, затвердженим власником, і фінансується з державного бюджету. Тут навчаються діти, які певний час знаходяться поза межами звичайного життя і перебувають на тривалому лікуванні в стаціонарі, де зможуть надолужити своє навчання, відволіктись від лікарняних проблем і просто поспілкуватись з педагогами, які переконані, що це стане частинкою терапії. І перші спілкування з батьками дають підставу сподіватись на це. До

речі, згідно з Положенням, батьки дають письмову згоду на навчання своїх дітей в умовах лікарні.

Новостворений Центр – це не тільки школа, це цілий освітній простір для дітей у специфічних умовах. Він не тільки дає уроки, а насамперед суперсилу на одужання маленьких пацієнтів.

Звідсіля і важливість та необхідність відповідного освітнього простору. У Центрі обладнано кімнату для занять та уроків, розвитку учнів, проведення групових психологічно-педагогічних і корекційно-розвивальних занять. До послуг педагогів комп'ютерна техніка, канцтовари, роздатковий матеріал, мультимедійна дошка. «Школа супергероїв» подбала також про певне забезпечення освітнього центру необхідними підручниками. Тобто тут є всі важливі складові для забезпечення статутних вимог закладу.

Освітній процес у Центрі здійснюється за навчальним планом, розробленим навчально-методичною радою «Школи супергероїв», до якого адміністрація школи може вносити відповідні зміни та корективи, обумовлені виробничою потребою. Варто додати, що розклад занять у школі узгоджується з керівництвом лікарні і не співпадає з часом лікувальних процедур дитини. Це досить гнучкий шкільний документ, оскільки він постійно варіюється в залежності від медичної практики і насамперед від бажання дитини, яка має можливість самостійно обирати навчальний предмет для вивчення. Від цього значною мірою фактично залежить навантаження вчителя.

Школа використовує три форми навчання: групові заняття в класі, індивідуальні заняття в класі, індивідуальні уроки біля ліжка дитини, дистанційне навчання дітей, які лежать в ізольованих блоках. Проте в кожному конкретному

випадку приймається рішення з урахуванням можливостей та побажань дитини з огляду на комфортність її навчання. Щодо оцінювання. Воно не є обов'язковим, але якщо оцінка виконує стимулюючу функцію і учень очікує схвалення своїх знань – чому його не мотивувати? За бажанням батьків, після закінчення навчання у «Школі супергероїв» діти можуть отримати сертифікат або лист успішності з оцінками.

На одному з чільних місць тут перебуває питання безпекового середовища для дітей. Під час повітряних тривог вони швидко знаходять прихисток у сховищі. Після завершення будівельних робіт та обладнання відповідного укриття в ньому може бути продовжений освітній процес.

Особливий підхід у Центрі до підбору педагогічних працівників, головною рисою яких мають бути високі моральні цінності. Більшість з них не мають досвіду роботи в таких умовах, але мають стати освітніми терапевтами, допомогти дітям, щоб вони не відчували тих важких обставин, в яких опинились. А головне – вони намагаються вчити дітей боротись, не розгубитись у важку годину, іти до своєї мрії, допомагати іншим. За такої умови маленькі пацієнти забувають про проблеми зі здоров'ям, із задоволенням спілкуються між собою і, що не менш важливо, не втрачають інтерес до навчання. Серед них – діти, які з початком війни в Україні зазнали психологічних травм і яким важко буде повернутись до безпечного і веселого дитинства. Тому одним із напрямків роботи з ними є комплексний підхід у наданні реабілітаційних, передусім психологічних послуг, що входить до функціональних обов'язків шкільного психолога. Адже саме він зможе впоратись з емоційним навантаженням і допомогти дитині у стресовій ситуації. До речі, до функцій психолога відноситься також його комунікація з батьками дітей.

Якщо ж взяти загалом питання кадрового забезпечення, згідно зі штатним розкладом тут працюють: практичний психолог, методист, учитель початкових класів, асистент учителя, вихователь, асистент вихователя. Окрім того, викладаються такі предмети, як математика, українська мова та література, англійська мова, історія, інформатика, біологія, хімія, фізика, зарубіжна література, географія. Охоплена дошкільним вихованням і група малят, з якими проводяться індивідуальні та групові заняття в залежності від стану дитини, її фізичних, психологічних можливостей.

Не можна обійти увагою і початкову ланку, вчитель якої є для дітей і вчителем, і другом, який часто замінює рідних. Крім уроків, діти із задоволенням стають учасниками конкурсів, вікторин, квестів «Моя мрія», «Чарівні ручки», які дають можливість маленьким пацієнтам забути про проблеми і хвороби.

З огляду на важливість та складність роботи в цих специфічних умовах у полі зору адміністрації освітнього центру перебуває питання перманентного підвищення фахової майстерності педагогічних працівників. На це спрямовується внутрішня методична робота, у структурі якої передбачається курсова підготовка педагогів на базі Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Протягом невеликого часу роботи освітнього центру напрацьовано певну систему взаємодії його працівників з адміністрацією лікарні щодо охоплення дітей освітніми послугами, режимних моментів, відповідних рекомендацій щодо особливостей їх навчання. А це дозволяє оперативно вносити корективи в організацію освітнього процесу.

Центр має повне розуміння та підтримку з боку директора КНП «Житомирська обласна дитяча клінічна лікарня» Довгополого Юрія Дмитровича, без якого було б надто складно забезпечити повноцінне функціонування школи, адже проблеми освіти дітей він вважає своїми власними і робить все можливе для їх розв'язання. Всі робочі питання оперативно вирішуються з медичним директором з організаційно-методичної роботи Лук'яненко Оксаною Вікторівною.

Адміністрації освітнього центру і колективу вдається успішно адаптуватись до нових умов роботи саме завдяки тісній співпраці з організатором проєкту – державною установою «Школа супергероїв». Це – допомога в підготовці та оформленні установчих документів, фінансове та організаційне забезпечення, розробка методичних рекомендацій щодо організації

освітнього процесу. Наприклад, щомісяця від Школи Центр отримує орієнтовний перелік заходів для організації роботи з дітьми, з відповідними порадами, консультаціями. У листопаді цього року, наприклад, тут знайомили дітей з всеукраїнським Днем доброти, Днем гудзиків, Днем дитини, Днем вітань, Днем допомоги, Днем домашніх тварин. Надовго запам'ятається дітям день, коли вони із задоволенням взяли участь у написанні радіодиктанту національної єдності в День української писемності і мови. Також до учнів приєднались частина батьків, учителі та медичні працівники. А на згадку про цю акцію – фотографії, розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України. До Дня пам'яті жертв Голодомору відбувся виховний захід «Горить свіча, а може, то душа...», в ході якого діти переглянули відеофільм «Часи Голодомору», виготовили ангела пам'яті «Не забудемо» та запалили свічку, як символ пам'яті людей, вбитих голодом.

Звичайно, освітній центр у даний час перебуває на стадії становлення, попереду багато планів, але початок зроблено і колектив налаштований на надання якісних освітніх послуг дітям на основі практичного досвіду та нового осмислення державних стандартів, методик, рекомендацій. Тобто мова йде про те, щоб вибудовувати процес навчання так, аби діти із задоволенням йшли на урок, де їх чекає щось нове, цікаве, привабливе.

Засновниця «Школи супергероїв» Євгенія Смирнова якось сказала: «Наші класи мають бути порталом у дитинство, яскравим, сучасним, комфортним для всіх, щоб тут хотілось пізнавати та креативити». Можна додати: саме в такому напрямку і працює колектив освітнього центру «Школа супергероїв» у Житомирській обласній дитячій клінічній лікарні.